

JUBILEUSZ 2025

Ojciec Święty Franciszek ogłosił rok 2025 Rokiem Jubileuszowym. Jest to wspaniały dar dla Kościoła, a nawet dla całego świata. Instytucja jubileuszu jest tradycją biblijną. Czytamy o niej najpierw w Księdze Kapłańskiej - być może nie jest to księga, do której najchętniej sięgamy po lekturę duchową - dlatego przypomnijmy sobie, co Pan powiedział Mojżeszowi na górze Synaj na temat roku jubileuszowego.

Jubileusz miał się odbywać co pięćdziesiąt lat: „Policzysz sobie siedem lat szabatowych, to jest siedem razy po siedem lat, tak że czas siedmiu lat szabatowych będzie obejmował czterdzieści dziewięć lat” (Kpł 25,8). Jego zadaniem było zapewnienie wszystkim mieszkańcom kraju regularnej, przewidywalnej szansy na wyrównanie rachunków, uwolnienie jeńców, umorzenie długów i ogólnospołeczny odpoczynek. Miał to być rok powrotu do domu: „Będzie to dla was jubileusz - każdy z was powróci do swej własności i każdy powróci do swego rodu” (Kpł 25,10).

Przywołany przepis dotyczy jednak czegoś więcej niż tylko sentymentalnego przywiązania do starego ogniska domowego. Księga Kapłańska dostrzega złożoną dynamikę ludzkich społeczności. Terytoria mogą przechodzić z rąk do rąk w wyniku różnych sytuacji. Ktoś mieszka na danej ziemi przez jakiś czas, a następnie ją sprzedaje lub zostaje z niej wypędzony; ktoś inny odkupuje ją lub przejmuje. To może generować pojawienie się konfliktów. Ktoś z lewej strony woła: „Ta ziemia jest moja!”. Ktoś inny odpowiada z prawej: „Nie ma mowy! Jest moja! Do tego rodzaju sytuacji odnosi się przywołany tekst biblijny, zamykając dyskusję na temat ludzkich praw i przywilejów: „Ziemia należy do Mnie, a wy jesteście u Mnie przybyszami i osadnikami” - mówi Pan (Kpł 25,23).

Zważywszy na złożone czasy, w jakich znajduje się obecnie świat, ta perspektywa jest bardzo ważna. Trwałe społeczeństwo składające się z wolnych kobiet i mężczyzn, odpowiadające Bożej woli, nie może być zbudowane jedynie na roszczeniach odnoszących się do posiadania. Aby społeczeństwo mogło się rozwijać, pojedyncze osoby muszą najpierw stać się „ludem”, związanym przymierzem sprawiedliwości zgodnym z prawem naturalnym i tym natchnionym przez Boga. Ostatecznie wszyscy, podobnie jak Abraham, nasz ojciec w wierze, jesteśmy obcymi i cudzoziemcami na ziemi (por. Rdz 23,4). Musimy zatem nauczyć się być pielgrzymami, zaangażowanymi w sprawiedliwość i gościnność, pamiętając, że ziemia, gdziekolwiek na świecie

mieszkamy, należy do Pana i że zostaniemy wezwani do rozliczenia się z naszego politycznego, religijnego i ekologicznego zarządzania nią.

Księga Kapłańska ustaliwszy zasadę dotyczącą własności ziemi, wprowadza ideę Jubileuszu także w sferę relacji międzyludzkich. Biblia nie pozostawia wątpliwości: „jak dobrze i jak miło, gdy bracia mieszkają razem” (Ps 133,1). Jednak jednocześnie podkreśla, że zbudowanie ogólnoludzkiej jedności nie jest łatwe. Trzeba o nią stale zabiegać, czasem i kosztem wielkiego cierpienia. Tak jak chociażby miało to miejsce na początku historii ludzkości, zaraz po wygnaniu z ogrodu Eden, gdzie doszło do aktu bratobójstwa (Rdz 4,1-8).

Ze względu na skutki grzechu pierworodnego, życie w pokoju nie jest czymś naturalnym dla społeczności ludzkiej. Stąd też Pismo Święte ukazuje pokój jako dynamiczną, żywą rzeczywistość, do której musimy dążyć, odchodząc od zła i czyniąc dobro (por. Ps 34,14). W wyniku życiowych uwarunkowań może się zdarzyć, że jedna osoba będzie poddana innej - na przykład z powodu długu lub uwięzienia. Ten, kto trzyma w ręku weksel lub klucz do celi, może wtedy poczuć niepohamowany przyływ władzy, tak jakby jego podopieczni należeli do niego i mogli z nim postępować tak, jak mu się podoba. Księga Kapłańska przypomina nam, że jest to błędne złudzenie. Nawet „jeżeli brat z powodu ubóstwa sprzeda się tobie, nie będziesz nakładał na niego pracy niewolniczej” (Kpł 25,39). Żaden człowiek nie ma prawa, w jakichkolwiek warunkach, sprawiać wrażenia, że jest właścicielem innej osoby.

Mężczyźni i kobiety czasami czynią rzeczy niemądre, a nawet niemoralne. W konsekwencji może okazać się konieczne zmuszenie ich poprzez różnego rodzaju środków do spłacenia tego, co są winni; może być konieczne ich skarcenie lub ograniczanie wolności. Jednak w swoim człowieczeństwie pozostają nadal suwerenni, gdyż zostali stworzeni na obraz Boga i są nosicielami ogromnej godności, którą należy w nich dostrzec i uszanować. Księga Kapłańska podważa koncepcję, że niektórzy ludzie w sposób naturalny są poddanymi innych ludzi i orzeka, że wszyscy niewolnicy mają zostać uwolnieni w roku Jubileuszowym. Pan mówi: (Niewolnik) „będzie służyć tobie tylko do roku jubileuszowego. Wtedy wyjdzie od ciebie razem ze swymi dziećmi i wróci do swojej rodziny, do posiadłości swoich przodków” (Kpł 25,42). Tylko Bóg może powiedzieć „Ty jesteś mój” (por. Iz 43,1). Tylko On, wszechmogący i miłosierny, może pozwolić nam doświadczyć całkowitej zależności jako doskonałej wolności.

Ideał przedstawiony w Biblii nie jest realizowany w świecie. Jest to aspekt tego świata, z którym nam jako chrześcijanom, trzeba się zmierzyć i dążyć do jego przekształcenia. Wystarczy wspomnieć o aktualnej sytuacji wzrostu handlu ludźmi; wykorzystywaniu narodów ogarniętych biedą; zinstytucjonalizowaną promocją używek jak: narkotyki, alkohol, pornografia, wyłącznie w celu zniewolenia kolejnych pokoleń dla osiągnięcia zysku. Należy też wspomnieć o ograniczaniu praw nienarodzonych dzieci, którym coraz częściej odmawia się jakiegokolwiek formy ochrony prawnej. Kiedy nasze kraje były ewangelizowane, mniej więcej tysiąc lat temu, ważnym

krokiem cywilizacyjnym było uznanie suwerennej godności każdej osoby, która zaczynała się w łonie matki. Wiara w Boga wcielonego, który „był do nas podobny we wszystkim oprócz grzechu” (4 Modlitwa Eucharystyczna) wywarła głęboki wpływ na nasze powszechne rozumienie, czym jest człowieczeństwo. Im bardziej owa wiara zanika z życia publicznego, tym bardziej zagrożone jest człowieczeństwo. Jednostka może ponownie uznać inną osobę za swoją własność. Jest to tendencja, której jesteśmy moralnie zobowiązani konstruktywnie przeciwdziałać, podtrzymując antropologię godną ludzkiej natury.

Przyszłoroczny Jubileusz, wzywający do budowania bardziej sprawiedliwego świata, zbiega się 1700-leciem Soboru Nicejskiego, który odbył się w 325 r., podczas którego Ojcowie Soborowi zdefiniowali wyznanie wiary, które do dziś wypowiadamy w każdą niedzielę, potwierdzając wiarę w Trójcę Przenajświętszą, jednego Boga w trzech Osobach; we wcielonego Syna Bożego, „Światłość ze Światłości, Boga prawdziwego z Boga prawdziwego”; w odkupieńcze i uświęcające dzieło Jezusa Chrystusa, objawione poprzez Jego narodziny, nauczanie, śmierć, zmartwychwstanie i wstąpienie do nieba; oraz w przemieniającą obecność wśród nas i w nas Ducha Świętego, Poczyciela, który przemawiał przez proroków i nadal to czyni przez Kościół Święty.

Jako wasi biskupi modlimy się, aby *Rok jubileuszowy* przyniósł skuteczne, szczere i owocne pogłębienie wiary w naszych krajach. Zachęcamy wszystkich wiernych do powrotu do źródeł naszego wyznania wiary poprzez studiowanie Pisma Świętego i Katechizmu Kościoła Katolickiego, aby w ten sposób głębiej zakorzenić się w tajemnicy wiary i doświadczyć, co to znaczy żyć „w Chrystusie” (por. Ga 2,20) oraz bycia gotowym „do obrony wobec każdego, kto domaga się od was uzasadnienia tej nadziei, która w was jest” (1 P 3,15). Tak przygotowani, otrzymamy siłę i łaskę, aby być wyrazicielami Jubileuszu, by Pan przez nas, jak modlimy się w każdy Wielki Piątek, „oczyścił świat z wszelkich błędów, odwrócił od nas choroby, głód oddalił, otworzył więzienia, rozerwał kajdany, raczył dać bezpieczeństwo i szczęśliwy powrót podróżującym, zdrowie chorym, a umierających obdarzył zbawieniem”.

Będziemy was wspierać w tym świętym przedsięwzięciu ze wszystkich naszych sił, wdzięczni za świadectwo waszej wierności, miłości i wspaniałomyślności, z którymi spotykamy się w diecezjach, w których mamy przywilej posługiwać. W liście zapowiadającym Jubileusz, opublikowanym w święto Matki Bożej z Lourdes w 2022 roku, Ojciec Święty wyraził nadzieję, że ten nadchodzący *Rok jubileuszowy* może wzmocnić Kościół, „aby mógł kontynuować swoją misję radosnego głoszenia Ewangelii wszystkim”. Tej intencji mówimy z całego serca: „Amen!”.

Motto Jubileuszu brzmi: „Peregrinantes in spem” („Pielgrzymi nadziei”). Mamy być pielgrzymami, którzy wychodzą z beznadziei ku nadziei. Wkraczając w kolejny Adwent, podziwiamy łaskę daną nam we wcieleniu Słowa, które odnawia świat. Obyśmy oświeceni blaskiem Prawdy, mogli wiarygodnie świadczyć o tej nowości jako

uczniowie Chrystusa poprzez wielkoduszną miłość, mocną komunie i odważną sprawiedliwość.

Przekazane w Pierwszą Niedzielę Adwentu 2024 r,

+Anders Kardynał Arborelius OCD (biskup Sztokholmu), +Peter Bürcher (emerytowany biskup Reykjaviku), +Bernt Eidsvig, Kan. Reg. (biskup Oslo), +Raimo Goyarrola (biskup Helsinek, wiceprzewodniczący), + Berislav Grgić (emerytowany biskup Tromsø), +Czesław Kozon (biskup Kopenhagi), +Teemu Sippo SCJ (emerytowany biskup Helsinek), +David Tencer OFM (biskup Reykjaviku), +Erik Varden OCSO (biskup prałat Trondheim i administrator apostolski Tromsø, przewodniczący), s. Anna Mirijam Kaschn Kaschner CPS (sekretarz generalna).